

Riscul declarării inactivității din 1 ianuarie 2026

Începând cu 1 ianuarie 2026, contribuabilii care nu își depun situațiile financiare risca să fie declarați inactivi, o măsură care poate avea consecințe negative asupra activității economice. Potrivit datelor furnizate de Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF), peste 462.000 de contribuabili se afla în această situație, dintre care mai bine de 120.000 au obligații fiscale neachitate. Aceasta realitate alarmantă subliniază importanța respectării obligațiilor contabile și de raportare financiară pentru a evita repercusiuni negative.

Cine este vizat de această măsură?

Conform legii 239/15.12.2026, contribuabilii care nu depun situațiile financiare anuale în termen de 5 luni de la împlinirea termenului legal sau cei care nu dispun de un cont de plăți în România sau un cont deschis la o unitate a Trezoreriei Statului risca să fie declarați inactivi. Această măsură are scopul de a asigura transparența în raportarea financiar contabilă, care releva modul de respectare a legislației contabile și fiscale, precum și prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

Practic, deși declararea inactivității pentru aceste cazuri este menționată ca fiind aplicabilă începând cu 1 ianuarie 2026, noile reglementări nu prevăd măsuri tranzitorii pentru cazurile în care situațiile financiare anuale nu sunt depuse până la data intrării în vigoare a acestei prevederi (1 ianuarie 2026).

Pe baza principiilor juridice generale, există argumente pentru a considera ca acest nou caz de inactivitate ar trebui aplicat numai pentru evenimente (în acest caz, nedepunerea situațiilor financiare anuale) care ar avea loc după 1 ianuarie 2026, astfel încât să nu reprezinte un caz de aplicare retroactivă a legislației. Totuși, acest aspect ar trebui clarificat prin măsuri tranzitorii, deoarece în alte cazuri prevăzute de aceste noi reglementări sunt prezente măsuri tranzitorii specifice (de exemplu, în ceea ce privește prevederile privind dizolvarea societăților care au fost deja declarate inactive până la data intrării în vigoare a acestei legi).

Așadar, în absența unor măsuri tranzitorii clare, nu este exclus ca autoritățile fiscale să adopte o interpretare diferită și să aplice sancțiunea inactivității începând cu 1 ianuarie 2026, pentru societățile care nu au depus până în acest moment situațiile financiare aferente anului financiar 2024 sau cele aferente anilor financiari anteriori.

Consecințele declarării inactivității

Declararea inactivității vine cu o serie de consecințe severe. Contribuabilii care continuă să desfășoare activități economice în această perioadă sunt obligați să plătească impozitele, taxele și contribuțiile sociale, dar nu

beneficiaza de dreptul de deducere a cheltuielilor și a taxei pe valoarea adaugata aferente achizițiilor efectuate.

De asemenea, beneficiarii care achiziționeaza bunuri și servicii de la contribuabili declarați inactivi nu pot deduce cheltuielile și taxa pe valoarea adaugata aferente acestor achiziții, cu excepția cazurilor specifice, cum ar fi executarea silita sau falimentul. Aceasta restricție poate afecta grav relațiile comerciale și fluxurile de afaceri, de achiziții și de vânzari.

Un alt efect semnificativ al starii de inactivitate este înscrierea acesteia în cazierul fiscal al persoanei juridice sau al entității fara personalitate juridica, precum și al reprezentanților legali sau al reprezentanților desemnați ai acesteia. Aceasta poate afecta reputația comerciala și poate îngreuna accesul la finanțare sau parteneriate viitoare. De asemenea, informațiile și faptele înscrise în cazierul fiscal impacteaza încadrarea de catre autoritățile fiscale în clasele de risc fiscal.

Consecințele economice ale declararii inactivității fiscale sunt semnificative și pot provoca dificultăți practice în activitatea operaționala a societăților. Îngreunarea fluxurilor comerciale de achiziții și vânzari, precum și complexitatea raportarilor fiscale din România în perioada de inactivitate și imediat dupa reactivare, pot pune o presiune suplimentara pe departamentele financiare deja împovarate de schimbarile legislative frecvente. Procedura de reactivare este, de asemenea, complexa și de durata, ceea ce dezavantajeaza și mai mult contribuabilii aflați în aceasta situație.

Recomandari pentru contribuabili

Având în vedere riscurile fiscale semnificative și consecințele negative economice, este esențial ca fiecare contribuabil care este supus acestui risc de inactivitate, sa regândeasca procesele interne care impacteaza pregatirea situațiilor financiare anuale și sa aloce resursele necesare pentru a-și îndeplini obligațiile de raportare financiara restante și pentru a evita eventuale întârzieri pentru perioadele viitoare.

Specific, în cazul societăților care istoric au experimentat întârzieri în depunerea situațiilor financiare anuale, se recomanda o abordare strategica și bine organizata a procesului de închidere anuala și coordonarea, acolo unde este cazul, cu auditorul extern.

Între acțiunile considerate relevante este de menționat în primul rând asigurarea resurselor necesare, incluzând o echipa responsabila pentru raportarea anuala, care sa fie bine informata și sa aiba experiența în gestionarea acestor procese. Aceasta echipa ar trebui sa colaboreze strâns și sa aiba sprijinul celorlate departamente, pentru a asigura coerența și acuratețea datelor, dar și disponibilitatea acestora în timp util. O alta componenta o reprezinta automatizarea proceselor: utilizarea softurilor de contabilitate și raportare cât mai bine adaptate pentru cerințele de raportare statutară poate facilita colectarea și organizarea datelor.

Așadar, creșterea impactului nedepunerii la timp a situațiilor financiare anuale poate reprezenta o oportunitate de analiza interna și repoziționare strategica, pentru a asigura un proces de raportare cât mai eficient.